BIULETYN WYDAWNICZY
KSIĘGARNI ŚW. WOJCIECHA

NR. 2 MARZEC—KWIECIEŃ—MAJ 1926

DZIESIĘĆ MINUT I JEDENAŚCIE GROSZY.

Pierwszy numer naszego BIULETYNU przyjęty został przez ogół czytelników bardzo życzliwie. Nadesłano nam wiele wyrazów uznania i zachęty do stałego i jak najczęstszego przesyłania go, aby móc nawiązać ścisły kontakt z instytucją wydawniczą, służącą jawnie i szczerze sprawie kultury polsko-katolickiej zapomocą metod nowoczesnych i sprawnej organizacji handlowo-przemysłowej.

Z tych bardzo nam miłych odgłosów wnosić się ośmielamy, że nietrudnem będzie uzyskanie od dotychczasowych pierwszych odbiorców i czytelników BIULETYNU, drobnej ale niezmiernie ważnej przysługi, przez którą przyczynią się pośrednio do rozpowszechnienia dobrej książki, a więc do podniesienia poziomu czytelnictwa w Polsce.

Chodzi o poświęcenie tak ważnej sprawie dziesięciu, dosłownie: dziesięciu minut czasu i... jedenastu groszy...

Jesteśmy głęboko przeświadczeni, iż każdy, kto słowa te przeczyta, odszuka zaraz nadesłaną mu równocześnie przy niniejszem kartkę zwrotną i wypisze na niej 4 nazwiska i adresy osób znajomych, które się książką — a szczególniej książką o ideologji chrześcijańskiej i narodowej — interesują, abyśmy mogli osobom tym przesyłać BIULETYN równie bezpłatnie, jak bezpłatnie otrzymują go dotychczasowi odbiorcy.

Obecnie BIULETYN nasz rozsyłamy wszystkim księżom w Polsce oraz pewnej liczbie katolików świeckich. Zależy nam tedy na otrzymaniu dalszych adresów osób świeckich, przedewszystkiem zaś zamieszkałych na prowincji oraz poza granicami Polski.

Mamy więc nadzieję, że wszystkie kartki zwrotne wrócą do nas wypełnione adresami, bo któżby odmówił swego współudziału w szerzeniu i pogłębianiu w społeczeństwie zasad, jakie sam wyznaje, gdy chodzi tylko o ofiarę dziesięciu minut i jedenastu groszy...

KSIĘGARNIA ŚW. WOJCIECHA.

OSTATNIE NOWOŚCI.

Ks. Józef Kruszyński. STUDJA NAD PORÓWNAWCZĄ HISTORJĄ RELIGJI. Stronic XII + 430. Cena 12,— zł.

Zdobycze, jakie osiągnęli uczeni niewierzący na polu badań religijnych, mające świadczyć, że religja powstała sposobem naturalnym, jak powstają wszelkie umiejętności ludzkie, nazwano porównawczą historją religji albo wprost „religją porównawczą", która w przekonaniu współczesnego ateizmu jest przeciwstawieniem religji objawionej.

Wbrew jednak antychrześcijańskim intencjom twórców „religji porównawczej" okazało się, że głębsze studja w tym zakresie zbliżają badaczów do istotnej prawdy. Zaznajomienie czytelnika polskiego z najnowszemi wynikami takich badań jest zadaniem dzieła tu omawianego. Autor, rektor Uniw. Lubelskiego, łączy przedziwnie z ogromnym zasobem wiedzy niesłychaną jasność wykładu, tak że choć pracy jego ze względu na głęboki i ściśle naukowy sposób ujęcia przedmiotu nie można nazwać popularną, dostępną jest ona jednak najzupełniej dla każdego wykształconego człowieka choćby nigdy przedtem nie stykał się z temi doniosłemi i niezmiernie zaciekawiającemi zagadnieniami.

Ks. Biskup Bougaud. KOŚCIÓŁ. Wyd. drugie. Str. 506. Cena 8,50 zł.

Znakomity biskup z Lavalle należy do tych apologetów, którzy potrafią naprawdę rozproszyć wątpliwości i zbliżyć lub nawet pojednać z Kościołem ludzi niewierzących. Nie cofając się, jak sam powiada w przedmowie, „przed żadną drażliwością tak wielkiego przedmiotu", omawia autor ustrój Kościoła i jego przeznaczenie, stosunek do innych wyznań, stanowisko wobec prądów nowoczesnych, a omawia z taką miłością zarówno Kościoła jak i ludzi bez względu na ich przekonania, że trudno zaiste nie ulec urokowi tego czarującego umysłu i serca.

Ks. Bolesław Żychliński. ŻYWOTY ŚWIĘTYCH MAŁŻONEK Wzory dla małżonek chrześcijańskich. Str. 206. Cena zł 2,80.

Ceniony autor wielu popularnych książek i broszur bardzo poczytnych wśród szerokich sfer katolickich, w odczuciu przeżywanego obecnie przez społeczeństwo polskie kryzysu małżeństwa i rodziny przedstawił cudne wzory kobiet, które potrafiły przez heroiczne cnoty w pożyciu małżeńskiem zdobyć aureolę świętości.

Książka to zasługująca zaiste na rozpowszechnienie jak najszersze zwłaszcza w środowiskach miejskich, kędy zaraza lekceważenia wielkiego powołania kobiety w rodzinie groźne już czyni spustoszenia. Zarówno ze względu na treść jak i staranne wydanie, zdobne w okładkę artystyczną pomysłu Z. Stanisławskiej, nadaje się na bardzo miły i pożyteczny podarek ślubny.

Belletrystyka.

Adolf Nowaczyński. KOMENDANT PARYŻA. Dramat w ośmiu obrazach. Str. 392. Cena zł 7,50.

Znakomitego pisarza już od dość dawna pociągał jako temat tragiczny los Jarosława Dąbrowskiego, wodza komuny paryskiej z 1871 roku. Dąbrowski, rodem z Wołynia, w młodości był oficerem sztabu jeneralnego w wojsku rosyjskiem, powstańcem w 63 roku i garybaldczykiem, ochotnikiem po stronie francuskiej w 1870 r. Za ostrą krytykę dowództwa

francuskiego aresztowany, później wypuszczony, kiedy komuna powstała w Paryżu, został 9 maja mianowany dowódcą naczelnym jej armji i poległ na barykadach 23 maja 1871 r.

Czemu ów Polak, gorący patryjota, oddał się komunie, jak pojmował swą rolę, o tem daje pojęcie dramat Nowaczyńskiego. Mnóstwo typów doskonale scharakteryzowanych ożywia akcję tej świetnej sztuki w całości wysoce emocjonującej, a niejednokrotnie porywającej w czytaniu.

Siedem dalszych tomików wydawnictwa DLA WSZYSTKICH ukazało się świeżo w druku, przynosząc bogaty plon krótszych utworów poczytnych autorów i autorek polskich. Oto ich spis: *Władysław Orkan. Opowieść o płanetniku.* Str. 112. Cena zł 1,40. *Maciej Wierzbiński. Virtuti militari.* Str. 91. Cena zł 1,20. *Marja Reuttówna. W cygańskim obozie.* Z 3 ilustracjami. Str. 80 Cena zł 0,90. *Zofja Sokołowska. Zaklęty młyn.* Str. 102. Cena zł 1,20. *Antonina Sadowska. Wiedźma.* Str. 86. Cena zł 0,90. *Jan Szczepkowski. Niebezpieczna podróż.* Str. 68. Cena zł 0,90. *Wysłuchani.* Str. 48. Cena zł 0,70.

Każda z tych książeczek, jak wszystkie poprzednie z tegoż zbiorku, ozdobiona jest ilustracją zewnętrzną, wykonaną przez znanych artystów ilustratorów z profesorem St. Sawiczewskim na czele.

Wydawnictwo DLA WSZYSTKICH zgodnie ze swoją dewizą, nadaje się istotnie dla wszystkich, więc zarówno dla dorosłych jako i dla starszej młodzieży, jako lektura wagonowa i jako książeczka do bibljoteki szkolnej czy stowarzyszeniowej.

KWIATY I KŁOSY. Zbiór utworów do deklamacji. Zebrał ks. Mieczysław Brodowski. Wydanie czwarte, zmienione. Str. 367. Cena: w brosz. zł 4,50, w kart. zł 5,60.

Wydanie **czwarte!** Napis ten przemawia tak wymownie, że innych poleceń znana i ceniona antologja nie potrzebuje. Każdy rodzaj poezji jest tu uwzględniony, przeważają jednak wiersze popularne na nutę patrjotyczną. Niewyczerpany wprost zasób materjału na różne obchody i uroczystości.

Książki dla młodzieży i dzieci.

Franciszek Finn. PRZYGODY WESOŁEGO TOMKA. Z angielskiego tłum. St. Kozłowska. Z 5 ilustr. i winietą Stef. Kołomłockiego. Wydanie trzecie. Str. 324. Cena zł 4,50.

Ulubiona przez młodzież naszą powieść z życia chłopców amerykańskich. Postać psotnego ale szlachetnego i dzielnego zarazem Tomka pod świetnem piórem amerykańskiego jezuity wychodzi jak żywa. Dużo przygód szkolnych, nieco perypetyj wśród dzikiej przyrody. Książka stosowna dla młodzieży do lat 13-tu.

S. Jeleński. WODA ŻYWA i MAŁA MIRIAM. Opowieści ewangeliczne. Pierwsza książeczka liczy str. 104, cena jej w brosz. zł 1,20, w kart. 1,50; druga str. 67. Cena w brosz. zł 0.90, w kart. zł 1,20. Obie książeczki ozdobione barwnemi winietkami oraz ilustracjami wewnętrznemi p. Z. Stanisławskiej.

Wszystkie główne przedmioty nauczania w szkołach posiadają prócz podręczników t. zw. literaturę pomocniczą, zalecaną dzieciom do czytania. Najuboższa pod tym względem była nauka religji. Serja wydawnictw, która rozpoczyna się powyżej wymienionemi dwiema książeczkami, ma na celu tę przykrą lukę wypełnić.

Jest to nowy zupełnie typ beletrystyki dla młodzieży od lat 10 do 15, która, czytując owe „opowieści ewangeliczne", będzie mogła zapoznać się z wielu ciekawemi szczegółami z geografji, etnografji i historji Ziemi Świętej i narodu żydowskiego; a przez pryzmat psychologji swych rówieśników z czasów Chrystusa Pana ujrzy świat ówczesny i postać Zbawiciela.

Książeczki powyższe nadają się też jako tanie podarki komunijne lub gwiazdkowe

W. Sikorski. KWADRANT-PALANT-PIŁKA LATAJĄCA - PIŁKA KOSZYKOWA. Zasady gier przyjęte przez komisję zawodów międzyszkolnych Kuratorjum okręgu szkolnego poznańskiego. Str. 48. Cena zł 0.90.

Autor, znany teoretyk i praktyk w dziedzinie gimnastyki i gier ruchowych, zebrał w tomiku tym najpopularniejsze wśród młodzieży naszej gry piłką, normując ich przepisy i wyjaśniając zasady na licznych rysunkach.

KRONIKA.

□ **NOWE WYDANIE PISMA ŚWIĘTEGO.** Druk pierwszego tomu jest już mocno zaawansowany. W następnym numerze BIULETYNU będziemy mogli donieść o dacie jego ukazania się na półkach księgarskich. Pismo św. z uwagi na niezbyt liczne grono przedpłatników drukujemy w ilości 5000 egz. Z powyższego nakładu 2000 egz. ozdobione będą reprodukcjami znakomitych ilustracji Gustawa Doré; z pozostałych — tysiąc egz. drukowany jest na cieniutkim papierze brewiarzowym, tak, iż tom liczący ca 600 stron druku nie będzie dosięgał półtora centymetra grubości.

□ **CANTIONALE ECCLESIASTICUM** w gruntownem opracowan'u ks. prof. Gieburowskiego jest już bliskie ukończenia. Świeżo miał sposobność szan. autor zaprezentować swe dzieło częściowo w druku, częściowo w odbitkach korektorskich J. E. Księdzu Biskupowi Nowowiejskiemu. Praca ks. prof. G. uzyskała pełną aprobatę tego Najdostojniejszego znawcy spraw rytuału i liturgji w Polsce.

□ **OBRAZY BIBLIJNE** wydane przez Księgarnię św. Wojciecha w opracowaniu prof. St. Sawiczewskiego według wskazówek Komisji przy Ministerstwie W. R. i O. P. zostały *polecone* odnośnym okólnikiem pana ministra oświaty do użytku w szkołach jako pomoc przy nauce religji.

Obecnie przygotowuje się drugą serję Obrazów tych, która wyjdzie prawdopodobnie już na jesieni b. r. Obie serje razem złożą się na cykl 36 wielkich obrazów ściennych ze Starego i Nowego Testamentu, wykonanych w 10 kolorach na „ofsecie".

Serja pierwsza (24 Obrazy) kosztuje od 40 do 70 złotych, zależnie od różnorakiego sposobu ich wykończenia przez dodanie ram, tek, podklejenie i t. p.

□ **JUBILEUSZKĘ** naszą polecamy uwadze i pamięci P. T. Duchowieństwa, nadchodzi bowiem obecnie pora wiosenna i letnia najodpowiedniejsza do odprawiania odpustu, wymagającego parokrotnego nawiedzania świątyń Pańskich.

□ **„NAUKA RELIGJI"**, podręcznik dla szkół początkowych ułożony przez księży: prał. Okoniewskiego (obecnego Najd. Biskupa - Koadjutora chełmińskiego), prał. W. Meyera, prof. A. Lisieckiego i prob. L. Rankowskiego **został polecony** do użytku w szkołach powszechnych przez Ministerstwo W. R. i O. P.

Podręcznik ten w tłumaczeniu ks. kan. Steuera na język niemiecki ukaże się jeszcze przed końcem tego roku szkolnego. Będzie to już drugi podręcznik wydany przez Księgarnię św. Wojciecha dla szkół niemieckich w Polsce, przed rokiem bowiem wyszły w języku niemieckim cztery części znanych podręczników do arytmetyki A. Krantza.

□ **NOWE CYKLE WYDAWNICTW.** Pomimo panującej od dłuższego czasu wielkiej stagnacji w księgarstwie, instytucja nasza wypełniając swe dawne plany, rozpocznie w roku bieżącym dwa nowe cykle wydawnictw, mianowicie:

I. GLEBA, podręczniki i monografje nauk rolniczych, leśnych i pokrewnych pod redakcją dr. Br. Niklewskiego, prof. Uniwersytetu Poznańskiego. Jako pierwszy tom wydawnictwa ukaże się już w tygodniach najbliższych bardzo pożądana przez rolników naszych praca prof. Niklewskiego p. t. „Obornik", drugą z kolei będzie broszura prof. Gołogórskiego: „Rachunek wyrównawczy", trzeci tom obejmie „Genetykę" prof. Moczarskiego i Szumana, czwarty: „Hodowlę, wychowanie i tresurę wyżła dowodowego" ks. Niedbała, dalej kolejno pójdą prace profesorów Malinowskiego, Pawlika, Surzyckiego, Trzebińskiego i innych.

II. BIBLJOTEKA HARCERSKA będzie drugiem wydawnictwem cyklowem. Jako pierwszy jej numer ukaże się świetna „Gawęda o gawędzeniu" O. Jacka Woronieckiego; nastąpią potem: St. Sedlaczka „Szkoła Harcmistrza", Baden-Powell'a „Wędrówka do szczęścia", dalej „Zbiór przepisów harcerskich" i t. p. mniejsze i większe dziełka harcerskie.

□ **KSIĄŻKI, KTÓRE WKRÓTCE WYJDĄ Z DRUKU.** Niezmiernie trafne w ujęciu naszej teraźniejszości i przyszłości politycznej studjum Gustawa Olechowskiego p. t. *Polska dziś i jutro;* świetne korespondencje wojenne Adama Grzymały-Siedleckiego p. t. *Cud Wisły* w wydaniu trzeciem; studjum historyczne ks. prof. Stan. Kozierowskiego: *Leszczyce i ich plemiennik Św. Bogumił z Dobrowa*, aktualne ze względu na zbliżającą się uroczystość przeniesienia relikwji tego świętego Polaka; ***Żywot Św. Franciszka z Asyżu***, skreślony pełnem polotu piórem ks. Euz. Statecznego; wreszcie dwa nowe

podręczniki do nauki religji w szkołach, mianowicie ks. dr. Z. Baranowskiego *Służba Boża*, podręcznik na klasę IV gimn. i ks. Dr. W. Kalinowskiego *Nauka Boża*, podręcznik na trzeci rok nauki w szkołach powszechnych.

□ **KSIĄŻKI, KTÓRE ŚWIEŻO POSZŁY DO DRUKU.** Ks. Dr. Ciemniewskiego *Poznanie i kształcenie charakteru*, wydanie nowe, przerobione i rozszerzone; *Kazania katechizmowe*, tom drugi w opracowaniu ks. prał. J. Kłosa; J. Rączkowskiego *Polityka i miłość*, sztuka w 4 aktach.

□ **NASZ DZIAŁ SORTYMENTOWY** (Poznań, Pl. Wolności 1) otrzymał świeżo na skład główny następ. wydawnictwa:

Adamski St. ks. Senator: *Reorganizacja bankowości w Polsce* zł 0.50.

Bielicki, Wł. Inż. *Przemysły ziemniaczane.* Tom I. Krochmalnictwo i suszarnictwo. Podręcznik dla użytku kierownictwa technicznego. Zł 12.—

Keppler, P. W. Ks. Dr. *Szkoła cierpienia.* Tłum. Ks. Adam Kuleszo. Wydanie drugie. Zł 3,—.

Mirek, Fr. Ks. Dr. *W obronie małżeństwa.* Zł 2,—.

— *Idea odpowiedzialności w życiu społecznem.* Studjum socjologiczne. Zł 3,—; w oprawie 1/2 płóc. zł 4,—.

Postępowanie karne obowiązujące na ziemiach zachodnich Rzp. Polskiej. Wydanie III. Zł 8.50.

Tabela procentowa zawierająca obliczenia procentów od 1-go do 180 dni (2, 2 1/2, 3 1/2, 4 1/4, 4 1/2, 6, 6 1/2, 7 1/2, 8, 10, 12, 18), od zł 1.— do 50 000 —, oprac. przez *M. Turskiego i T. Wolframa.* W oprawie 1/1 płóc. zł 10.—

Wąsowicz. Z. Dr. *Krynica i jej środki lecznicze.* Ilustr. Zł 5.—

Wróblewski, Alfr. Ks. Dr. *Tu es Petrus.* Błogosławieni i Święci Papieże w poezji. Z ilustr. i wizerunkami Papieży. Zł 50.—

Roma-Amor. Rzym Papieży w poezji jako vade mecum pielgrzyma. Z licznemi ilustracjami zł 8.—

□ **DRUKARNIA ŚW. WOJCIECHA** (Poznań, ul. Patrona Wawrzyniaka 39). obok znanych już z nieposzlakowanego wykonania widokówek rotograwurowych, rozpoczęła świeżo wykonywać widokówki z klisz cynkograficznych na najlepszych kartonach kredowych. Widokówki rotograwurowe wymagają wielkich nakładów, t. zn. wielkich ilości zdjęć i wielkiej liczby egzemplarzy, aby kartki poszczególne mogły wypaść tanio. Natomiast widokówki cynkograficzne mogą być wykonywane w nakładach już od 1000 sztuk. Z dogodności tej korzystają odbiorcy Drukarni naszej bardzo skwapliwie, mogąc zamówienia rozłożyć na raty w miarę gromadzonych na ten cel środków. Technika cynkograficzna nadaje się w szczególności do reprodukcji zdjęć fotograficznych, poczynionych z okazji jubileuszów kapłańskich, jak również do rozpowszechnienia poszczególnych widoków mniejszych miasteczek naszych i wsi.

Dział litograficzny Drukarni św. Wojciecha z racji zbliżającej się pory odpustów i misyj odbiera liczne zamówienia na wykonanie wielobarwne reprodukcyj obrazów cudami i łaskami słynących.

Na każde życzenie za nadesłaniem fotografji podaje Zarząd drukarni szczegółowe kosztorysy i wzory zarówno na widokówki jak i na obrazy kolorowe.

□ **Z DZIAŁU WYDAWNICTW PERJODYCZNYCH.** Pismo tygodniowe p. t. *Przewodnik Katolicki* zdobywa stale nowe placówki w kraju i zagranicą. Liczba odbiorców w bież. kwartale dosięgła 112 000, czyli o 17 000 egzempl. drukuje się obecnie więcej niż na początku roku. Znaczny ten przyrost zawdzięczać należy częściowo zaprowadzeniu w wielu miejscowościach kraju kolportażu po wsiach oraz sprzedaży luźnych numerów przed kościołami.

Po za Polską *Przewodnik* idzie do Austrji, Belgji, Czechosłowacji (w znaczniejszej ilości), Danji, Estonji, Francji (w znaczniejszej ilości), w. m. Gdańska, Holandji, Jugosławji, Łotwy, Niemiec (w znaczniejszej ilości), Rosji, Rumunji, Szwajcarji, Szwecji i Włoch.

Z GŁOSÓW PRASY

O WYDAWNICTWACH KSIĘGARNI ŚW. WOJCIECHA.

⊙ **Teofil Moreux. TAJEMNICA BYTU.** Studjum przyrodnicze w 4-ch częściach. Stronic VIII + 167 + 137 + 123 + 129.

„Obok zmarłego Kamila Flammariona, najsłynniejszym popularyzatorem wiedzy astronomicznej jest dyrektor obserwa-

torjum astronomicznego w Bourges, X. T. Moreux. Jego to znakomita księga pod tyt. „Tajemnica Bytu" wydana została okazale w polskim przekładzie przez firmę wydawniczą św. Wojciecha w Poznaniu. Dzieło rozpada się na cztery części, jako to: 1) Skąd pochodzimy? 2) Kim jesteśmy? 3) Gdzie jesteśmy? 4) Dokąd dążymy? W tych czterech częściach autor roztrząsa kolejno najżywotniejsze kwestje z dziedziny paleontologji, historji pierwotnej człowieka, astronomji i przyszłości życia na ziemi. Olbrzymia erudycja autora, który zasłynął w świecie naukowym ze swych cennych wysoce obserwacyj nad słońcem, ze studjów nad meteorologicznym wpływem plam słonecznych, sprawia, iż książka jego, przyswojona językowi polskiemu bardzo sumiennie i starannie, może uzupełnić szeroko naszą wiedzę o wszechświecie. Wydanie odbiega swą szatą zewnętrzną od wielu tuzinkowych wydań, popularyzujących naukę. Zdobi je pięćset ilustracyj i kilka pięknych winiet. Zasługa to niezaprzeczona wydawców, iż zaryzykowali w tych krytycznych czasach wydanie ozdobne dzieła, którego wartość naukowa, przekona niezawodnie czytelników, iż wydane być powinno." *Kurjer Warszawski.*

⊙ **Józef Weyssenhoff. MÓJ PAMIĘTNIK LITERACKI** z podobizną autora i autografem. Str. 194.

„Mamy tu wszystko, co dotyczy historji powstania jego dzieł i arcydzieł i wiele z dziejów wewnętrznych artysty. Bez exhibicjonizmu, ale z bezwzględną szczerością opowiada nam, jak się w nim układały pomysły, w jakich warunkach pisał poszczególne utwory, jakie zamierzenia nim kierowały. Niejako „po drodze zahacza pamiętnik" o ogólniejsze zagadnienia z dziedziny estetyki i daje kilka kapitalnych wyjaśnień o twórczości i artyźmie. Nie „po drodze" już, bo zwyraźnym naciskiem mówi o stosunku artysty do społeczeństwa i w tych wynurzeniach odbija się szlachetne oblicze Weyssenhoffa-obywatela.

„Z rozmysłem nie wdaję się tutaj w szczegóły tej książki. Wolałem zamiast tego złożyć hołd i moją szczerą admirację dla talentu jednego z najbardziej polskich, dla kultury jednej z najbardziej oświeconych, jakie wydał nasz wiek XIX. Z tego już samo przez się wynika, że pamiętnik literacki takiej indywidualności musi być lekturą poważną i niejako obowiązującą."

Kurjer Poznański.
(*Adam Grzymała-Siedlecki.*)

⊙ **Zygmunt Wasilewski. DYSKUSJE.** Str. 232.

„Dziedziny życia umysłowego, z których Zygmunt Wasilewski zaczerpnął tworzywo do swych rozważań, Dyskusyj, to socjologja, filozofja, krytyka literacka i pedagogja. Osobiste przeżycia były dlań próbą prawdy. Tytułów do prowadzenia inkwizycji sumienia narodowego ma aż nadto. W udrękach niewoli, w warunkach dalekich od marzeń, ocierając się co dnia o zgniliznę zwątpienia i nędzę upodlenia, nie wysługiwał się cudzym bogom. Służył wiernie sprawie polskiej, zawsze z troską o polskie jutro.

„....Z rozświetlenia tych spraw ostało się dobro realne, książka Zygmunta Wasilewskiego. Książka o sumieniu polskiem, dzieło talentu i młodości ducha, godne poznania."

Gazeta Warszawska. (Antoni Wysocki.)

⊙ **Władysław Jabłonowski. AMICA ITALIA.** Rzecz o faszyzmie. Str. 176.

„Kto pragnie dokładnych i w pewną całość ujętych wiadomości o faszyzmie, znajdzie je w „Amica Italia". Autor w 12 rozdziałach informuje czytelnika o tem, czem były Włochy przed faszyzmem, a czem się stają teraz pod jego wpływem; przedstawia zasługi państwowe dla Włoch, dynastji Sabaudzkiej; wskazuje na rolę Mussoliniego i Gabrjela d'Annunzio; omawia ideologię faszyzmu, jego dążenia, aspiracje i t. d. Wiadomości o tem wszystkiem czerpaliśmy dotychczas z gazet, rozproszone i często jakąś uboczną tendencją zmącone. „Amica Italia" daje obraz przejrzysty i dostatecznie pełny. — Autor traktuje rzecz gorąco, z zapałem, a jeśli niekiedy ujawnia sarkazm polemiczny, dzieje się to na skutek żywych uczuć patrjotycznych, które przy takiej okazji nie mogą milczeć, wszak mowa toczy się o rzeczy przeżywanej, nas — Polaków — szczególniej interesującej.

„Polecamy tę książkę: poza dokładnemi informacjami, daje ona wyśmienitą sposobność do ponownego przemyślenia naszych poglądów na formę ustroju naszego państwa." *Ateneum Kapłańskie.*

⊙ **Wanda Miłaszewska. ZATRZYMANY ZEGAR.** Powieść. Str. 246.

„P. Wanda Miłaszewska umiłowała gorąco życie w starym dworze polskim.

Z przerażeniem myśli jej biegną w straszną przyszłość, gdy pozostanie już tylko legenda o poezji, nastrojach i ponętach tego życia. Chciałaby zatrzymać zegar czasu, który przynosi nowe porządki na świecie.

„Taką tęsknotą owiana była poprzednia jej powieść („Cmentarz i sad"), te same uczucia wypełniają liryczny pamiętnik subtelnej i wytwornej duszy kobiecej w „Zatrzymanym zegarze". Urodzoną we dworku Krysię losy rzucają po latach na posadę nauczycielki w miasteczku, położonem obok tej wsi „rodzinnej", chociaż nie własnej. Powieść jest śliczną historją uczuć, jakie przeżywa ta nauczycielka. Rzecz napisana z wybitnym talentem. Opowiadanie pełne jest tkliwego uroku."

Kurjer Czerwony.

⊙ **Mieczysław Smolarski. UCZTA BALTAZARA.** Powieść. Str. 247.

„Ze wszystkich, znanych mi, prób powieściowych p. Smolarskiego ta jest z pewnością najbardziej interesująca. Siłą tego utworu jest zastosowanie „czystej formy" do powieści o intencjach humorystyczno-satyrycznych. Niema tu nic z realizmu, z obserwacji, z prawdopodobieństwa. Autor umiał skonstruować rzeczywistość ludzi i zdarzeń zupełnie odrębną i niezależną od zwykłej rzeczywistości. Jest w tem podobieństwo niewątpliwe do dramatów St. I. Witkiewicza. I tak samo, jak w tamtych dramatach, zainteresowanie samym faktem artystycznego narzucenia nam tej rzeczywistości jest o wiele żywsze od zainteresowania, jakie mogą wzbudzić perypetje dramatyczne, rozgrywające się w tak osobliwej atmosferze. U p. Smolarskiego perypetje te są rzeczywiście dość błahe i bezwynikowe, ale z jego utworu widać wyraźnie, że i w tym sposobie tworzenia mogłyby powstać arcydzieła."

Przegląd Warszawski.

⊙ **Feliks Gwiżdż. OBRAZY NA SZKLE.** Nowele. Str. 187.

„Złożyło się na książkę tę dziewięć utworów o jednakim powabie kolorytu lokalnego: „O żołnierzu, błędawcu", „Urlop", „Inkluz", Echo", „Bunt pod Grapą", „Za czasów Obyrtacza", „Wdowcy", "Jarmark", „Jak Wilson Wudrów na prezydenta wyseł". Opowiadanie p. t. „Za czasów Obyrtacza" zostało wyróżnione pierwszą nagrodą na konkursie „Kurjera Warszawskiego". Inne utwory dotrzymują placu tej wyróżnionej, wesołej, przyjemnej opowieści. Gwiżdż świetnie uchwycił zabawny rys „politycznej" ambicji wójta Obyrtacza, co to chciał z Bielawki miasto zrobić. Jego wójt nie jest niczem więcej tylko obserwacją, ale jaką! Soczystość tonów rozpływa się w cieple delikatnych dotknięć pendzla. Obyrtacz — to nie zmyślenie literata, lecz portret żywego człowieka.

„W opowiadaniach Gwiżdża najwięcej pociąga bezpośredniość wizji. Rysunek postaci, barwność przyrody, swoistość dialogu z tej racji jest niezawodna. Gwiżdż nie jest chłopomanem z miasta. Jego psychika nie potrzebuje szukać egzotyki w swoich artystycznych koncepcjach.

„Gwiżdż opowiadania swoje przeplata misternie gwarą podhalańską. Inkrustacje te czynią z prozy jego artystyczną, wartościową, żywą mowę. Już dla tej mowy soczystej warto czytać jego pogodne opowiastki. Jest w nich wizja wsi podhalańskiej, umiłowanej przez poetę, wyśpiewanej w tęsknocie po rodzinnem obejściu".

Świat (Eustachy Czekalski).

⊙ **Jan Sztaudynger. DOM MÓJ.** Poezje.

„Pierwszy zbiorek wierszy młodego poety z grona niedawnych „Heljonistów" przedstawia się bardzo sympatycznie... Jakiś cichy, stonowany szept płynie poprzez melodyjną muzykę wierszy-zadumań, układając się w wyobraźni czytelnika w rozwiewne, mistyczne niemal zarysy, wyczarowane czy to z „jej" kochanej postaci, czy z uroku poranku, czy z melodji godziny wieczornej-samotnej, czy z wizji Chrystusowego oblicza, pochylającego się w smutku nad dwojgiem miłujących się serc... Urok ciszy łagodnej, ujęty w kołyszącą rytmikę niedrażniącej wersyfikacji, nadaje całemu zbiorkowi dobrze znane, nigdy niewygasłe piętno romantycznego kolorytu, którego w tym wypadku szczery piewca jeszcze raz subtelnie się przypomina."

Nowa Reforma.

⊙ **B. Dyakowski. WĘDRÓWKI ZWIERZĄT I ROŚLIN.** Wydanie drugie z 25 ilustracjami w tekście. Str. 230.

„Jakie to interesujące, w jaki sposób takie wędrówki się odbywają! Są tam wodzowie, którzy niezliczone rzesze tych wędrowców prowadzą; są tam wywiadowcy wskazujący najodpowiedniejsze drogi, jest tam komenda, do której każdy wędrujący się stosuje, jest tam wy-

trwałość niezmordowana, jeśli chodzi o pokonanie trudności przy przebywaniu gór, lasów, rzek, jezior, nawet morza i innych zapór... Są i pomiędzy zwierzętami i roślinami jednostki, umiejące sobie wędrówkę ułatwiać. Taka np. podnawka, ryba morska, chcąc przebyć dłuższą wędrówkę, aczkolwiek sama potrafi dobrze pływać, przyczepia się do brzucha rekinów, do dna pływających okrętów i odbywa swą podróż jakoby „na gapę" bez trudu i troski.

„O tych i bardzo wielu innych arcyciekawych rzeczach pouczą cię, kochany czytelniku „Wędrówki zwierząt i roślin". A jeśli niektóre ustępy pobudzą cię do śmiechu i wesołości, to jestem pewny, że nie zatrzymasz czytanej treści tylko dla siebie, lecz odezwiesz się do twych przyjaciół lub członków rodziny: „Posłuchajcie, jak to lub owo stworzonko swą wędrówkę odbywa.

„Kto zatem chce się dużo nauczyć w nader przyjemny sposób, niech czyta Dyakowskiego „Wędrówki zwierząt i roślin", a gdy skończy czytanie, zapewne zawoła: Oby takich książek więcej było!"

Gazeta Bydgoska.

⊙ **HARCERSKI KODEKS HONOROWY.** Zasady postępowania w sprawach honorowych wykluczające pojedynek. Str. 78.

„Równoczesne niemal ukazanie się w druku dwóch tego rodzaju kodeksów (por. kod. Konwerskiego) świadczy o bardzo szczęśliwej przemianie, dokonywającej się w umysłowości naszego społeczeństwa na temat kwestji pojedynkowej. Nareszcie zabytek zacofania i barbarzyństwa zaczyna spotykać się i u nas z należytą oceną. Na uniwersytetach powstaje dziś także bardzo silny ruch „antyduelancki", jest nadzieja, że przeniknie on także do armji, a wtedy strząśniemy wreszcie ze siebie potwora, z którym Kościół walczy od całych setek lat. Kodeks, ułożony jasno i przejrzyście, powinien znaleźć się w naszych rękach, bo przecież, jako sodalisi potępiamy pojedynek, i udział w nim stawiamy nietylko pod pręgierzem klątwy kościelnej, ale i narówni z sodalicyjnem odstępstwem.

„Pod Znakiem Marji".

⊙ **J. F. Cooper. ZWIERZOBÓJCA.** Powieść. Str. 473.

„Bohater nasz, Zwierzobójcą dla celnego strzału przezwany, to szlachetny, prawdomówny, prawy, szczery, zręczny i niezwykle odważny młodzieniec. Liczne te jego zalety zdobywają mu serca przyjaciół, a budzą szacunek i uznanie nawet u zaciętych wrogów.

„Akcja rozgrywa się w ciągu jednego zaledwie tygodnia, ale ileż zmian każda przynosi godzina! Nic więc dziwnego, że niema w tej powieści momentów nudnych. Wszystko wre gorączkowem życiem, chociaż pozornie spokój i cisza zalega urocze jeziora Glimmerglasu...

„Pływający Tom, biały osadnik, zna dobrze czyhające nań niebezpieczeństwa i dlatego to dom swój na środku jeziora buduje, z którego niby z fortecy bronić może siebie i swe przybrane córki: piękną Judytę i umysłowo chorą Hettę. W niebezpiecznej chwili przybywa mu dwóch dzielnych obrońców. Jeden z nich to Zwierzobójca, a drugi to Harry Hurry.

„Starsza młodzież, której niniejszą książkę polecam, czytając ją, zobaczy niby w kalejdoskopie przesuwające się obrazy walk z Indjanami, zapozna się z ich zwyczajami, obyczajami, ich sposobem walki, pozna ich przymioty i wady."

Dziennik Bydgoski.

Czcionkami Drukarni św. Wojciecha w Poznaniu.